

Vejtransport af farligt gods – regler og uddannelse

Transport og håndtering af farligt gods kan være helt eller delvist omfattet af reglerne i ADR, den europæisk konvention om international vejtransport af farligt gods.

Transport og håndtering af farligt gods kan være helt eller delvist omfattet af reglerne i ADR, den europæisk konvention om international vejtransport af farligt gods. Det gælder således:

- Salpetersyre i dunke
- Svovlsyre i tank på vognlad
- Gasflasker
- Spraydåser
- Diesellole i tank på værksteds- eller servicebil

Flere faktorer har betydning for, om transporten og håndteringen er omfattet af reglerne i ADR. Et par eksempler:

Arbejdsopgave	Bemærkninger	ADR uddannelseskrav
Transport af farligt gods med <i>ikke-registreringspligtigt</i> køretøj (fx transport af svovlsyre i fronttank, som skal tilsættes ved gylleudlægning)	Det er Rigspolitiets opfattelse, at en transport fra maskinstation til arbejdssted med: <ul style="list-style-type: none"> • Kollisionssikret fronttank med syre • Efterspændt gyllevogn med nedfælder kan foregå med en ikke-registreret, ikke godkendt traktor. Der er en forbindelse mellem syretanken og gyllevognen, så syren tilsættes under udbringningen i marken • <i>Samme traktor kan ikke anvendes til transport af syretanken alene</i> • I Bekendtgørelse nr. 617 af 26. juni 2009 om vejtransport af farligt gods er en sådan kørsel, med undtagelse af § 2 og § 3, stk. 1, undtaget fra bestemmelserne i bekendtgørelsen • Der er ikke krav om afmærkning, transportdokument og sikkerhedsrådgiver mv., når kørslen ikke skal registreres 	Ingen krav om uddannelse
Transport af farligt gods med <i>registreringspligtigt</i> køretøj (fx transport af svovlsyre i tank fra gård til arbejdssted i marken)	Under frimængden < 333 l Afmærkning, transportdokument og sikkerhedsudstyr i henhold til sikkerhedsinstruktioner. Over frimængden > 333 l Afmærkning, transportdokument og sikkerhedsudstyr i henhold til skriftlige anvisninger og sikkerhedsinstruktioner. Der kræves sikkerhedsrådgiver	Kap. 1.3 uddannelse ADR-bevis, grundkursus
Transport af diesellole til <i>egen</i> maskine (fx medarbejders maskine på arbejdsplads)	Under frimængden < 1.000 l Ikke UN-godkendt tank må anvendes (maks. 450 l). Transporten skal være direkte, dvs. der må ikke tankes andre maskiner undervejs	Ingen krav om uddannelse
Transport af diesellole til <i>egne</i> maskiner (fx virksomhedens maskiner på et eller flere arbejdssteder)	Under frimængden < 1.000 l kun UN-godkendt tank må anvendes, (maks. 450 l). Afstikkere undervejs (fx. afhentning af reservedele) accepteres, det samme gælder tankning af flere maskiner	kap. 1.3 uddannelse
Transport af diesellole i entreprenørtank (fx transport af diesellole i tank sammen med entreprenørmaskine)	Over frimængden > 1.000 l Afmærkning, transportdokument og sikkerhedsudstyr i henhold til skriftlige anvisninger og sikkerhedsinstruktioner. Der kræves sikkerhedsrådgiver	ADR-bevis, grundkursus

ADR-kursus, kap. 1.3: Betingelse for transport af farligt gods ad vej (under frimængden*)

ADR-kursus, kap. 1.3 indeholder grunduddannelse, funktionsspecifik uddannelse, sikkerhedsuddannelse og sikringsuddannelse. Kurset skal derigennem sikre, at deltageren:

- er bekendt med reglerne for håndtering og transport af farligt gods ad vej
- uddannes i et omfang, som modsvarer en potentiel skade ved håndtering af farligt gods. Uddannelsen kommer også omkring risici og farer forbundet med farligt gods
- uddannes til at være opmærksom på sikring af farligt gods og hvilke faldgruber, der eksisterer i den forbindelse.

Kurset varer ½-1 dag, afhængigt af hvor mange farligt gods-produkter, der behandles. Bestemmende for varigheden er desuden, om der er en eller flere medarbejdergrupper (med forskellige funktioner i forhold til farligt gods) som deltagerne.

Deltagerne opnår et uddannelsesbevis efter gennemført kursus.

Arbejdsgiveren skal opbevare uddannelsesbeviset og i givet fald kunne stille det til rådighed for medarbejderen eller myndighederne.

Uddannelsesbeviset skal opbevares i en periode, som er fastsat af den kompetente myndighed. Det kontrolleres ved starten på et nyt ansættelsesforhold.

Uddannelsen skal suppleres med repetitionskurser for at tage højde for ændringer i reglerne.

* Den mængde farligt gods der frit kan transporteres uden hensyntagen til ADRs generelle bestemmelser om vejtransport af farligt gods.

ADR-kursus, grundkursus : Betingelse for transport af farligt gods ad vej – (over frimængden*)

ADR grundkursus varer 3 dage (plus eventuelle specialiseringskurser, tank, klasse 1 og klasse 7, 1-2 dage). Kurset skal sikre, at medarbejdere og chauffører på transporter af farligt gods er bekendt med de risici, der er forbundet med sådanne opgaver, og at de kan håndtere en nødsituation.

Deltagerne opnår ADR-bevis efter gennemført og bestået kursus.

ADR-beviset skal medbringes under transport og i givet fald kunne fremvises. Beviset skal fornys hvert femte år ved et repetitionskursus á 2-3 dage, afhængigt af hvor mange specialiseringskurser, der er med på ADR-kursusbeviset.

* Den mængde farligt gods der frit kan transporteres uden hensyntagen til ADRs generelle bestemmelser om vejtransport af farligt gods.

Eksempler på bødetakster ved overtrædelse af bestemmelserne for vejtransport af farligt gods

Overtrædelse	Fører af køretøjet	Virksomhed/ejer
Manglende ADR-uddannelsesbevis	500 kr.	3.000 kr.
Manglende afmærkning med UN-nummer/fareseddel	500 kr.	3.000 kr.
Manglende sikring/surring af lasten	1.000 kr.	6.000 kr.

Eksempel på bødeforlæg ved transport af farligt gods, hvor flere forseelser blev noteret:

- 1.500 kr. til føreren
- 9.000 kr. til virksomheden

Sikkerhedsinstruktion ved vejtransport

ADR Klasse: 8, II
HAZ No.: 80
UN No.: 1830

Ladning: Svovlsyre

Farlige egenskaber: Brandfarlig væske Sundhedsskadelig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse Stoffet påvirker centralnervesystemet Tag forholdsregler mod statisk elektricitet Virker irriterende på hud, øjne og slimhinder Ætsende på huden, øjne og slimhinder. Fare for alvorlig skade på øjnene

Personlig beskyttelse: Beskyttelseshandsker, egnet materiale: PE/PVDC/PE, Nitril eller gummi Rent vand til øjenskyllning. Beskyttelsesbriller, der fuldstændigt beskytter øjnene. Støvler af Nitril eller gummi 2 selvstændige advarselsmarkeringer, 1 håndlygte til hver af køretøjets mandskab, 1 advarselsvest/beklædning til hver af køretøjets mandskab

Generelle forholdsregler for chaufføren:

Stop motoren Rygning og brug af åben ild forbudt Informer politi og brandvæsen så hurtig som muligt Afmærk stedet og advar trafikanter og forbipasserende Informer de tilstedeværende om faren og råd dem til at stå således, at vinden ikke blæser fra køretøjet og hen i mod dem

Yderligere/ Særlige forholdsregler for chaufføren: Forsøg at opsamle spild, hvis det kan gøres uden risiko Hjælpemidler: beholder, skovl og kost Forsøg at stoppe spredning, kloakafdækning, barriere bygning Hvis stoffet har nået vandløb, søer, kloakker eller har forurennet jord eller vegeta-tion, skal politiet/miljømyndigheden underrettes Må ikke trænge ned i afløb eller kloakker, da eksplosiv gas kan dannes Ved større spild, kontakt en ekspert Chaufføren skal kun yde redningsaktion, hvis specielt uddannelse hertil er fuldført

Information for chaufføren ved brand:

CHAUFFØREN SKAL IKKE FORSØGE AT SLUKKE BRAND I LASTEN Ved brand i motorrum, førerhus, bremses eller dæk - anvend pulverslukker

Førstehjælp:

- Anbring tilskadekomne i frisk luft
- Bevidstløse personer uden vejrtrækning gives kunstig åndedræt
- Nedkøl huden med rigelige mængder vand og søg læge
- Fjern forurennet tøj og vask grundigt med vand og sæbe
- Hvis stoffet er kommet i øjnene - skyl straks med vand indtil læge overtager
- Fjern eventuelle kontaktlinser
- Giv vand eller mælk til ikke bevidstløse personer
- Synligt stof i og omkring munden fjernes. Fremkald IKKE opkastning. Søg læge

Supplerende oplysninger:

Ved fortynding af svovlsyre med vand sker en kraftig varmeudvikling. Fortynding af svovlsyre må kun ske ved at hælde syre i vandet i en tynd stråle under stadig omrøring - **aldrig omvendt**

Nødtelefon: 112

80

1830

Gælder kun for vejtransport

Dansk

Emballagen (beholder) skal være godkendt og **altid** være fastgjort under transport i henhold til gældende bestemmelser